

การศึกษาสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ

Administrative Factors Affecting the a Study of the Academic Administration
Competencies of the School Administrators under the Office of the
Chaiphum Educational Service Area

ต้นตระกูล ตีตรา¹ เพียงแข ภูผายาง²

Tontrakam Teetra¹ Pingkae Poophayang²

Received: 9 June 2021, Revised: 24 June 2021, Accepted: 28 June 2021

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ ต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาและขนาดสถานศึกษา และ 3) ศึกษาข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดชัยภูมิ ปีการศึกษา 2563 จำนวน 387 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของทาโรยามาเน่ เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถาม

ผลการศึกษาพบว่า 1) สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดชัยภูมิ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านบริหารจัดการการเรียนรู้ ด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา และด้านส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ 2) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาและขนาดสถานศึกษา จำแนกตามหน่วยงานต้นสังกัด และ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา จำนวน 2 คู่ ภาพรวมพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาสมรรถนะการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารควรมีสมรรถนะให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการอยู่เสมอเพื่อที่จะทำให้องค์กรมีคุณภาพและเกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

คำสำคัญ: สมรรถนะ, ผู้บริหาร, การบริหารงานวิชาการ

ABSTRACT

The objectives of this study were to: 1) study the academic administration competencies of the school administrators under the jurisdiction of Chaiyaphum Primary Educational Service Area Offices according to the teachers' opinions, 2) compare the teachers' opinions in Chaiyaphum Primary Educational Service Area Office towards the academic administration competencies of the school administrators, classified by the institutional affiliation and school sizes and 3) study the recommendations for the development of the school administrators' academic administration competencies in Chaiyaphum Primary Educational Service Area Offices. The sample group used in this research included 387 in-service teachers under the jurisdiction of Chaiyaphum Educational Service Area Offices, Academic Year 2020 with the sample size calculated by using Taro Yamane ready-made tables. The research instruments were questionnaires.

The research findings showed that: 1) the academic administration competencies of educational institute administrators under the jurisdiction under Chaiyaphum Educational Service Area Offices according to the teachers' opinions in overall revealed at the high level. With ranking the average scores from highest to lowest scores, it indicated different aspects of learning management, school curriculum development, learning supervision in schools and promoting the research for learning quality development, 2) the comparison of the teachers' opinions under the jurisdiction under Chaiyaphum Educational Service Area Offices towards the academic administration competencies, classified by the institutional affiliation and school sizes school size 2 pairs, overall, it was found that there was a statistically significant difference at the .05 level and 3) the recommendations for the development of academic administration competencies could be concluded that the administrators should have the competencies keeping up with academic changes constantly in order to enhance the organizations with quality and effectiveness in working.

Keywords: competency, administrators, academic administration

¹ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ อีเมล tontrakarnaoh@gmail.com

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
อีเมล k.piangkhae@gmail.com

บทนำ

ปัญหาของการจัดการศึกษาในปัจจุบันที่ส่งผลต่อการศึกษาและยังเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษา ได้แก่ คุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ตกต่ำและปัญหาของครู สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งความคิดเห็นของอัมพร พินะสา เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ทิพวัลย์ อ่างคำ, 2561) ได้กล่าวว่า สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ดำเนินการขับเคลื่อนการดำเนินการของโรงเรียนมาตรฐานสากล ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 จนถึงปัจจุบัน ซึ่งปัญหาที่ต้องการแก้ไขเนื่องจากคุณภาพของการจัดการศึกษาของไทยค่อนข้างต่ำ โรงเรียนมีมาตรฐานไม่เท่ากันและมีขนาดไม่เท่ากัน ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาภายในประเทศค่อนข้างสูง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงมีความจำเป็นต้องจัดกลุ่มของโรงเรียนหลายระดับเพื่อให้เป็นโรงเรียนที่มีมาตรฐานที่ใกล้เคียงกันรวมทั้งได้มาตรฐานสากลและส่งเสริมให้เด็กไทยเกิดทักษะทางวิชาการ ทักษะอาชีพ และทักษะชีวิต ซึ่งเป็นทักษะของเด็กในศตวรรษที่ 21 ปัจจัยที่ส่งผลให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งจัดปัจจัยเกื้อหนุน การพัฒนาคุณภาพนักเรียนชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ดังนั้นหน้าที่ในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญที่จะขับเคลื่อนสถานศึกษาให้มีคุณภาพตรงตามความต้องการและเป้าหมายของการจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีความรู้ความสามารถและเข้าใจในภาระงานเพื่อที่การปฏิบัติงานจะดำเนินได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ (สิริพร ทองประเสริฐ, 2560; สุรณี ศรีศิริธัญ, 2561; ณัฐธยา ชำนาญกิจ, 2561)

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องมีกรอบแนวทางการปฏิบัติงานเป็นมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษามาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่ควรปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ในสถานศึกษามีดังนี้ การปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษา การตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่เกิดขึ้นกับการพัฒนาของบุคลากร ผู้เรียน และชุมชน การมุ่งพัฒนาผู้ร่วมงานให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง การพัฒนาแผนงานขององค์กรให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง การพัฒนาและใช้นวัตกรรมการบริหารจนเกิดผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้นเป็นลำดับ การปฏิบัติงานขององค์กรโดยเน้นผลถาวร การรายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างเป็นระบบ การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี การร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่นอย่างสร้างสรรค์ การแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนาผู้นำรวมถึงการสร้างผู้นำและการสร้างโอกาสในการพัฒนาได้ทุกสถานการณ์ มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาเป็นกรอบในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงมีและปฏิบัติ กรอบมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาจะส่งผลให้เกิดเป็นสมรรถนะในตัวบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2551)

ปัจจัยที่จะช่วยสร้างความสำเร็จให้แก่สถานศึกษาคือสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งสมรรถนะ (Competency) หรือขีดระดับความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นความสามารถของบุคลากรในการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการจัดการศึกษาในคุณลักษณะด้านความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) ลักษณะเฉพาะตัว (Attribute) พฤติกรรม (Behavior) ประกอบกันทำให้สามารถปฏิบัติงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ตามภาระหน้าที่และความรับผิดชอบที่เกิดผลสำเร็จและบรรลุเป้าหมายตามที่ได้วางไว้ (กรกต ชาวสะอาด, 2559)

สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาคือความสามารถ ทักษะ ที่แสดงออกมาในการปฏิบัติงานและการแก้ไขปัญหา เป็นสิ่งสำคัญที่ต้องมีอยู่ในตัวของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นการกำหนดพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อให้บรรลุถึงความต้องการของงานภายใต้ปัจจัยสภาพแวดล้อมขององค์กรและทำให้บุคคลมุ่งมั่นไปสู่ความต้องการ ซึ่งองค์ประกอบหลัก 3 ประการ ประกอบด้วย ความรู้ (Knowledge) คือ สิ่งที่ต้องการต้องการให้รู้ เช่น ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับระเบียบของทางราชการที่นำมาปฏิบัติในองค์กร ทักษะ (Skill) คือ สิ่งที่ต้องการต้องการให้ทำ เช่น ทักษะการใช้เทคโนโลยี ซึ่งเป็นทักษะที่จะต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญก่อนนำไปใช้และพฤติกรรมที่พึงปรารถนา (Attributes) คือ สิ่งที่ต้องการต้องการให้ทำ เช่น ความใฝ่รู้ ความซื่อสัตย์และความมุ่งมั่นในความสำเร็จ สมรรถนะสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทหลัก คือ สมรรถนะหลัก (Core competency) ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่ทุกคนในองค์กรจำเป็นต้องมี เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้บรรลุเป้าหมายขององค์กรและสมรรถนะตามสายงาน (Functional competency) ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่ทุกคนที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งต่าง ๆ ควรมีเพื่อให้งานสำเร็จและได้ผลลัพธ์ตามที่ต้องการ (สมฤทัย อยู่รอด, 2555; Spencer and Spencer, 1993; McClelland, 1985)

การบริหารงานในสถานศึกษาแบ่งออกเป็นงานด้านสำคัญทั้งหมด 4 งานประกอบด้วย การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานงบประมาณ และการบริหารงานทั่วไป การบริหารงานวิชาการ เป็นเป้าหมายหลักและหัวใจในการบริหารจัดการศึกษา ซึ่งเป็นงานที่มีขอบข่ายที่กว้างขวางและมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การดำเนินงานต่าง ๆ ของสถานศึกษามุ่งสนองต่อความสำเร็จของงานวิชาการทั้งสิ้น ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการเป็นการดำเนินกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไข การเรียนการสอนของนักเรียนให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพมากที่สุด ซึ่งได้แก่งานด้านหลักสูตร การจัดการเรียน การจัดการตารางการเรียนการสอน การจัดครูเข้าสอน การพัฒนาการเรียนการสอน การพัฒนาบุคลากรทางด้านวิชาการ การวัดผลและประเมินผลรวมถึงการนิเทศการสอน การดำเนินงานวิชาการเป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยตรงเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผลการศึกษามีคุณภาพมากที่สุด ดังนั้นไม่ว่าจะกิจกรรมใด ๆ ที่สัมพันธ์กับการเรียนการสอนและทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพถือว่างานเหล่านั้นเป็นงานในขอบเขตหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านวิชาการทั้งสิ้น เพื่อให้จะทำให้การบริหารงานวิชาการประสบความสำเร็จ ผู้บริหารจึงต้องมีสมรรถนะในการบริหารงานวิชาการในตนเองที่จะส่งผลทำให้การบริหารงานวิชาการประสบความสำเร็จตรงตามเป้าหมายอย่างมีคุณภาพ (สันติ บุญภิรมย์, 2552; ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553; สารินทร์ เอี่ยมครอง, 2561)

จากที่กล่าวมา ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศัยภูมิ ซึ่งสมรรถนะการบริหารงานวิชาการในด้านพฤติกรรมแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาใน 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านบริหารจัดการการเรียนรู้ ด้านพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ ด้านนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา และด้านส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งจะสามารถนำผลการวิจัยไปประกอบและสะท้อนเพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาตนเองในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น เพื่อให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม เทคโนโลยีสารสนเทศ ความรู้ทางวิชาการใหม่ ๆ การริเริ่มและการปรับตัวให้ทันต่อนวัตกรรมสมัยใหม่ ผู้บริหารจึงต้องมีการพัฒนาสมรรถนะและขีดความสามารถด้านการศึกษาด้านวิชาการอย่างต่อเนื่องและเหมาะสมจึงจะทำให้องค์กรและสถานศึกษามีศักยภาพในการพัฒนาเป้าหมายหลักคือผู้เรียนให้มีคุณภาพสอดคล้องต่อความต้องการของสังคมและประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ ต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาและขนาดสถานศึกษา
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ

สมมติฐานการศึกษา

1. ครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน
2. ครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ในขนาดของสถานศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน

ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ ใน 4 ด้าน ประกอบด้วย

1. ด้านบริหารจัดการการเรียนรู้
2. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
3. ด้านนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา
4. ด้านส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้

วิธีการดำเนินการศึกษา

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร (Population)
 - 1.1 ประชากรที่ใช้สำหรับตอบแบบสอบถามคือครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ ปีการศึกษา 2563 จำนวน 6,071 คน ในสถานศึกษา 677 แห่ง
 - 1.2 ประชากรที่ใช้ตอบแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ได้แก่ ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ ปีการศึกษา 2563 จำนวน 9 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)
2. กลุ่มตัวอย่าง (Simple) แบ่งเป็น 2 ได้แก่

2.1 ครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ ปีการศึกษา 2563 จำนวน 378 คน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ ทาโร ยามาเน่ แล้วทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ คือ ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย 2 ประเภท คือ

1. แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยผู้ศึกษาได้สร้างและพัฒนาขึ้นภายใต้กรอบ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ 1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่สังกัดและขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ลักษณะเครื่องมือเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 คำถามปลายเปิด (Open Ended) ให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ตอบข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ

2. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นมีลักษณะเป็นคำถามแสดงความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. แบบสอบถาม

1.1 ขอนหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ถึงผู้อำนวยการแต่ละสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ ดังนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 และ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 3 เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.2 ผู้ศึกษานำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูผู้สอนไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการแจกแบบสอบถามด้วยตัวเองและส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือรับรองไปยังสถานศึกษาทางไปรษณีย์และขอความกรุณาเจ้าหน้าที่ธุรการของทุกสถานศึกษาส่งกลับคืนถึงผู้ศึกษาตามที่อยู่และเอกสารพร้อมส่งที่ผู้ศึกษาเตรียมให้

1.3 ผู้ศึกษาติดต่อประสานงานและติดตามขอรับแบบสอบถามคืน

2. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

2.1 ผู้ศึกษานำหนังสือขอความร่วมมือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ขอความอนุเคราะห์ให้หนังสือถึงผู้บริหารการศึกษา จำนวน 3 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน และข้าราชการครู จำนวน 3 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ รวมทั้งสิ้น จำนวน 9 คน ตามกลุ่มตัวอย่าง เพื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.2 ผู้ศึกษาทำหนังสือถึงผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และข้าราชการครูตามกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ดำเนินการเก็บข้อมูล

2.3 ผู้ศึกษาเดินทางไปสัมภาษณ์ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และข้าราชการครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองในสถานศึกษาที่ผู้ให้สัมภาษณ์ปฏิบัติหน้าที่

2.4 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างในช่วงเดือนมกราคม พุทธศักราช 2564

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนต้นที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency distribution) หาค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบบรรยายประกอบตาราง

2. การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนต้นที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาระดับความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดชัยภูมิ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

3. การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนต้นที่ 3 คำถามปลายเปิด (Open ended) หาข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ

4. วิเคราะห์สถิติเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยใช้การทดสอบ F – test (One-Way ANOVA)

5. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) ผู้ศึกษาดำเนินการ ดังนี้

5.1 จัดหมวดหมู่ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ ตามกรอบแนวคิดของการศึกษา

5.2 ทำการวิเคราะห์เนื้อหาโดยใช้ความถี่ และร้อยละ

5.3 นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์โดยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์ เพื่อหาข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ

ผลการวิจัย

การศึกษาเรื่องสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยดังนี้

1. การศึกษาสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน แสดงตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ โดยภาพรวม

ด้านที่	ความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น		แปลผล
		\bar{x}	S.D.	
1	ด้านบริหารจัดการการเรียนรู้	3.60	0.67	มาก
2	ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.52	0.59	มาก
3	ด้านนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา	3.52	0.63	มาก
4	ด้านส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้	3.49	0.54	ปานกลาง
	รวม	3.53	0.56	มาก

จากตารางที่ 1 ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดชัยภูมิ พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.53$, S.D. = 0.56) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านบริหารจัดการการเรียนรู้ ($\bar{x} = 3.60$, S.D. = 0.67) รองลงมา ได้แก่ ด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{x} = 3.52$, S.D. = 0.59) และด้านนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา ($\bar{x} = 3.52$, S.D. = 0.63) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ ($\bar{x} = 3.49$, S.D. = 0.54) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1.1 ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดชัยภูมิ ด้านบริหารจัดการการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.60$, S.D. = 0.67) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมอบรมกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.51$, S.D. = 0.91) รองลงมา ได้แก่ ส่งเสริมให้ครูพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ($\bar{x} = 3.97$, S.D. = 1.05) ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดทำ พัฒนา และผลิตสื่อการสอนด้วยตนเอง ($\bar{x} = 3.71$, S.D. = 1.23) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ แนะนำกระบวนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระการเรียนรู้ให้เข้าใจอย่างชัดเจน ($\bar{x} = 3.01$, S.D. = 1.36)

1.2 ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดชัยภูมิ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.52$, S.D. = 0.59) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูเข้าร่วมอบรมเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.20$, S.D. = 1.11) รองลงมา ได้แก่ ส่งเสริมให้ครูและคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{x} = 3.69$, S.D. = 1.15) ส่งเสริมให้ครูนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในการจัดแผนการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม ($\bar{x} = 3.55$, S.D. = 1.31) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ส่งเสริมให้มีการสำรวจแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาในท้องถิ่นเพื่อให้สอดคล้องกับการจัดทำหลักสูตร ($\bar{x} = 3.28$, S.D. = 1.32)

1.3 ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดชัยภูมิ ด้านนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

($\bar{x} = 3.52$, S.D. = 0.63) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กำหนดนโยบายของการนิเทศภายในโรงเรียนการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.09$, S.D.= 1.05) รองลงมาได้แก่ การจัดทำแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา ($\bar{x} = 3.72$, S.D. = 1.06) การจัดทำปฏิทินและตารางการนิเทศภายในสถานศึกษา ($\bar{x} = 3.62$, S.D. = 1.26) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา ($\bar{x} = 3.08$, S.D.= 1.43)

1.4 ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดชัยภูมิ ด้านส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.49$, S.D. = 0.56) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูเข้าร่วมการอบรมกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อพัฒนาการวิจัย ($\bar{x} = 4.29$, S.D.= 0.94) รองลงมาได้แก่ จัดการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการส่งเสริมให้ทำวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{x} = 3.63$, S.D. = 1.06) ส่งเสริมให้ครูตระหนักถึงความสำคัญของการดำเนินงานวิจัย ($\bar{x} = 3.55$, S.D. = 1.25) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ส่งเสริมให้ครูเผยแพร่งานวิจัยทั้งในและนอกสถานศึกษา ($\bar{x} = 2.95$, S.D.= 1.08)

2. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ ต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษา และขนาดสถานศึกษา

2.1 ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ ต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามหน่วยงานต้นสังกัด โดยภาพรวมพบว่า มีความแตกต่างกัน จำนวน 2 คู่ ดังนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 1 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 1 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 3 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ ต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมพบว่า พบว่า มีความแตกต่างกัน จำนวน 2 คู่ ดังนี้ ครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดเล็กมีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกันกับครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดกลาง และครูผู้สอนในสถานศึกษาเล็กมีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกันกับครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ

ผู้บริหารควรมีสมรรถนะในด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการอยู่เสมอ พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและพัฒนาแหล่งเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะทั้งวิชาการวิชาชีพอย่างรอบด้านเพื่อให้นักเรียนเป็นบุคคลที่มีทั้งความรู้และความสามารถในตนเอง มีทักษะสมรรถนะในด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 มีสมรรถนะในการพัฒนาสื่อการจัดการเรียนรู้ เพื่อที่จะสามารถชี้แนะและถ่ายทอดความรู้ต่อครูผู้สอนซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาควรมีสมรรถนะด้านการบริการทางวิชาการการนิเทศการจัดการเรียนรู้เป็นผู้ที่สามารถให้ความรู้ในงานวิชาการได้อย่างถูกต้องและเป็นผู้ที่สามารถให้คำแนะนำเกี่ยวกับการพัฒนางานวิชาการหรือความรู้ใหม่ทางวิชาการรวมถึงส่งเสริมการดำเนินงาน

วิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เพื่อที่จะทำให้องค์กรมีคุณภาพและเกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการศึกษาเรื่องสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ ผู้ศึกษาได้นำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผลดังนี้

1. ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านบริหารจัดการการเรียนรู้ รองลงมา ได้แก่ ด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และด้านนิเทศการจัดการเรียนรู้ ในสถานศึกษา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารที่ดำรงตำแหน่งในสถานศึกษานั้น ต้องผ่านการอบรมหลักสูตรพัฒนาเพื่อเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ และความสามารถในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาให้มีความรู้ความชำนาญเข้าใจอย่างชัดเจนในงานวิชาการเพื่อที่จะพัฒนาเป้าหมายสำคัญในการบริหารวิชาการซึ่งเป็นเป้าสูงสุดของการบริหารจัดการการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สอดคล้องกับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ได้กล่าวถึงสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านวิชาการว่าเป็นดัชนีบ่งชี้ความสำเร็จของการบริหาร การที่ผู้บริหารมีความรู้และความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของการบริหารสถานศึกษาจะเป็นสิ่งที่ช่วยให้การจัดการศึกษาสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้บริหารเป็นเสาหลักที่มีความสำคัญยิ่งต่อสถานศึกษา ต่อผู้บังคับบัญชา และต่อผลงานอันเป็นส่วนรวม คุณภาพและบทบาทของผู้บริหารมีความสำคัญอย่างใกล้ชิดกับคุณภาพของสถานศึกษา รวมทั้งสะท้อนผลงานและวิถีปฏิบัติของสถานศึกษาแต่ละแห่งเป็นอันมาก สอดคล้องกับผลงานการวิจัยของสุรณี ศรีหิรัญ (2561) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตดินแดง พบว่า 1) ความคิดเห็นของครูที่มีต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก ทั้ง 4 ด้าน ตามลำดับค่าเฉลี่ยดังนี้ ด้านบริหารจัดการการเรียนรู้ รองลงมา ได้แก่ ด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และด้านนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ 2) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน แต่ครูผู้สอนที่ปฏิบัติการสอนในระดับชั้นที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

2. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษา เพื่อตอบสนองมติฐานของการวิจัยที่กำหนดว่าครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในจังหวัดชัยภูมิแตกต่างกัน อภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

ระดับความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ จำแนกตามหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษา โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (scheffe') เกี่ยวกับระดับความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามหน่วยงานต้นสังกัด โดยภาพรวม พบว่ามีความแตกต่างกัน จำนวน 2 คู่ ดังนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 1 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 1 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 3 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ บริบทของสถานศึกษาแตกต่างกันทั้งในเรื่อง นโยบายขององค์กร บรรยากาศขององค์กร วัฒนธรรมองค์กร พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวนสถานศึกษาซึ่งสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่มีจำนวนมาก อาจทำให้การจัดสรรงบประมาณ การอบรมพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาไม่ทั่วถึงทำให้ส่งผลต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุรเชษฐ เดชประสิทธิ์ (2561) ได้วิจัยเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า 1) ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมและรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับ มาก 2) สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมและรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 3) ปัจจัยการบริหารที่สัมพันธ์กับสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวกในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 มีเพียง 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ปัจจัยด้านภาวะผู้นำและปัจจัยด้านเจตคติ ร่วมกันทำนายตัวแปรทำให้มีอำนาจพยากรณ์เป็นร้อยละ 28.00 ($R^2 = 0.280$) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

3. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา เพื่อตอบสมมติฐานของการวิจัยที่กำหนดว่าครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในขนาดสถานศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในจังหวัดชัยภูมิแตกต่างกัน อภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้ ระดับความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (scheffe') เกี่ยวกับระดับความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามหน่วยงานต้นสังกัด โดยภาพรวม พบว่า มีความแตกต่างกัน จำนวน 2 คู่ ดังนี้ ครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดเล็กมีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกันกับครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดกลางและครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดเล็กมีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกันกับครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบริบทของสถานศึกษาที่แตกต่างกัน หลักการ แนวคิด กระบวนการบริหารตามนโยบายเป้าหมายของสถานศึกษาต่างกัน การได้รับสนับสนุนด้านงบประมาณ สื่อ บริการ หรือสิ่งสนับสนุนอื่นใดที่แตกต่างกันจึงส่งผลต่อการบริหารจัดการงานวิชาการแตกต่างกันตามขนาดสถานศึกษา ซึ่งการบริหารงานย่อมแตกต่างกันตามบริบทของแต่ละขนาดของสถานศึกษา ส่วนมากสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีความพร้อมด้านงบประมาณ อาคาร สถานที่ บุคลากร และทรัพยากรที่เพียงพอต่อการบริหารจัดการทางด้านวิชาการผู้บริหารสามารถบริหารจัดการได้เต็มความสามารถและสมรรถนะของตนเอง ส่วนมีปัญหามากที่สุดคือสถานศึกษาขนาดเล็ก เพราะการบริหารจัดการเป็นหน้าที่หลักของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขาด

ความพร้อมในด้านอาคารสถานที่ สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมยังไม่เพียงพอกับความต้องการ เนื่องจากได้รับงบประมาณไม่เพียงพอ ครูผู้สอนมีภาระงานมากเกินไปและขาดครูผู้สอนครบชั้นและตรงตามสาระการเรียนรู้ ในขณะที่โรงเรียนขนาดใหญ่มีความพร้อม ซึ่งบริบทสภาพแวดล้อมแตกต่างกัน การบริหารงานก็ย่อมแตกต่างกันด้วย จึงทำให้ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของสารินทร์ เอี่ยมครอง (2561) ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดชัยนาท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดชัยนาท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดชัยนาท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูผู้สอน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยนาท จำนวน 254 คน จากประชากรทั้งหมด 561 คน 13 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามประมาณ 5 ระดับ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .98 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) นำเสนอแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดชัยนาท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 โดยการจัดสนทนากลุ่มโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คน ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดชัยนาท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งอันดับสูงสุด ได้แก่ ด้านบริหารจัดการการเรียนรู้อันดับต่ำสุด ได้แก่ ด้านส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้
 - 1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการอย่างชัดเจนและถูกต้อง
 - 1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาตนเองอยู่เสมอในด้านความรู้และทักษะงานวิชาการเพื่อให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ
 - 1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาระหว่างสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือและสนับสนุนด้านวิชาการระหว่างกัน
 - 1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรตระหนักถึงความสำคัญในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดที่ควรพัฒนาเพื่อให้ตรงตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา
 - 1.5 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนครูผู้สอนในการมีส่วนร่วมพัฒนางานวิชาการตลอดจนพัฒนาความรู้ทักษะของครูผู้สอน สนับสนุนงบประมาณและขวัญกำลังใจเพื่อให้องค์กรเกิดความเข้มแข็งการดำเนินงานด้านวิชาการจึงจะมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป
 - 2.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับงานวิจัยรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาให้มากเพื่อให้เกิดแนวทางการดำเนินงานวิจัยให้มีความหลากหลายและพัฒนางานวิจัยให้ดีขึ้น

2..2 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดหรือหน่วยงานระดับอื่น ๆ

2..3 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการสร้างแบบวัดและประเมินสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้ผู้บริหารใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบตนเองและพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กรกต ขาวสะอาด. (2559). สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ณัฐธยาน์ ชำนาญกิจ. (2561). สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1. (สารนิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- ทิพวัลย์ อ่างคำ. (2561). สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในโครงการสู่ความเป็นเลิศมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาและผู้นำทางการศึกษา). มหาวิทยาลัยสยาม.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- สมฤทัย อยู่รอด. (2555). ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะหลักของพนักงานมหาวิทยาลัย (สายสนับสนุน) สังกัดสำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี. (ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: บุ๊ค พอยท์
- สารินทร์ เอี่ยมครอง. (2561). แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดชัยนาท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2551). มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สิริพร ทองประเสริฐ. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารงานวิชาการโรงเรียนในอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุรณี ศรีหิรัญ. (2561). การศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพฯ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยนอร์ท กรุงเทพ.
- สุรเชษฐ เดชประสิทธิ์. (2560). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา.

McClelland, D.C. (1973). *Human motivation*. London: Cambridge University.

Spencer & Spencer. (1993). *Competency at Work : Model for Superior Performance*. New York: Wiley & Sons.